Joi, 20 mai 2021

P9_TA(2021)0261

Conturarea viitorului digital al Europei: piața unică digitală și utilizarea IA pentru consumatorii europeni

Rezoluția Parlamentului European din 20 mai 2021 referitoare la conturarea viitorului digital al Europei: înlăturarea barierelor din calea funcționării pieței unice digitale și îmbunătățirea utilizării IA pentru consumatorii europeni (2020/2216(INI))

(2022/C 15/22)

Parlamentul European,

— având în vedere comunicarea Comisiei din 19 februarie 2020 intitulată „Conturarea viitorului digital al Europei” (COM(2020)0067),

— având în vedere Cartea albă a Comisiei Europene din 19 februarie 2020 intitulată „Inteligența artificială – O abordare europeană axată pe excelență și încredere” (COM(2020)0065),

— având în vedere raportul Comisiei din 19 februarie 2020 intitulat „Implicațiile în materie de siguranță și răspundere ale inteligenței artificiale, ale internetului obiectelor și ale roboticii” (COM(2020)0064),

— având în vedere comunicarea Comisiei din 10 martie 2020 intitulată „Identificarea și înlăturarea barierelor din cadrul pieței unice” (COM(2020)0093),

— având în vedere comunicarea Comisiei din 10 martie 2020 intitulată „Plan de acțiune pe termen lung pentru o mai bună implementare și asigurare a respectării normelor privind piața unică” (COM(2020)0094),

— având în vedere comunicarea Comisiei din 13 noiembrie 2020 intitulată „Noua agendă privind consumatorii – Consolidarea rezilienței consumatorilor pentru o redresare durabilă” (COM(2020)0696),

— având în vedere comunicarea Comisiei din 25 aprilie 2018, intitulată „Inteligența artificială pentru Europa” (COM(2018)0237),

— având în vedere documentul de lucru din februarie 2020 intitulat „Conturarea transformării digitale în Europa”, redactat de McKinsey & Company pentru Comisia Europeană ([1]),

— având în vedere rapoartele din 2020 ale indicelui economiei și societății digitale (DESI) și rezultatele Eurobarometrului special intitulat „Atitudini față de impactul digitalizării asupra vieții noastre de zi cu zi” ([2]),

— având în vedere concluziile Consiliului din 9 iunie 2020 privind conturarea viitorului digital al Europei,

— având în vedere comunicarea Comisiei din 19 februarie 2020 intitulată „O strategie europeană privind datele” (COM(2020)0066),

— având în vedere Directiva 2000/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2000 privind anumite aspecte juridice ale serviciilor societății informaționale, în special ale comerțului electronic, pe piața internă („Directiva privind comerțul electronic”) ([3]),

— având în vedere Directiva 2001/95/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 decembrie 2001 privind siguranța generală a produselor ([4]),

([1]) https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=64962
([2]) https://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinionmobile/index.cfm/survey/getsurveydetail/instruments/special/surveyky/2228;jsessionid=0A2965AA1C68AA476CBA202BE3EE7448.cfusion07001?CFID=9498722&CFTOKEN=32cd2e310977224c-A882F889-08D5-0E55-6CDA27376F14C4BE
([3]) JO L 178, 17.7.2000, p. 1.
([4]) JO L 11, 15.1.2002, p. 4.

— având în vedere Directiva 2002/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 iulie 2002 privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice (directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice) ([5]),

— având în vedere Directiva 2005/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2005 privind practicile comerciale neloiale ale întreprinderilor de pe piața internă față de consumatori care modifică Directiva 84/450/CEE, Directivele 97/7/CE, 98/27/CE și 2002/65/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului și Regulamentul (CE) nr. 2006/2004 al Parlamentului European și al Consiliului („Directiva privind practicile comerciale neloiale") ([6]),

— având în vedere Directiva 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieței interne ([7]),

— având în vedere Directiva 2011/83/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2011 privind drepturile consumatorilor, de modificare a Directivei 93/13/CEE a Consiliului și a Directivei 1999/44/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivei 85/577/CEE a Consiliului și a Directivei 97/7/CE a Parlamentului European și a Consiliului ([8]),

— având în vedere Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) ([9]),

— având în vedere rezoluția sa din 19 ianuarie 2016 referitoare la pregătirea unui act legislativ privind piața unică digitală ([10]),

— având în vedere Regulamentul (UE) 2018/302 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 februarie 2018 privind prevenirea geoblocării nejustificate și a altor forme de discriminare bazate pe cetățenia sau naționalitatea, domiciliul sau sediul clienților pe piața internă și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 2006/2004 și (UE) 2017/2394, precum și a Directivei 2009/22/CE ([11]),

— având în vedere Regulamentul (UE) 2018/1724 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 octombrie 2018 privind înființarea unui portal digital unic (gateway) pentru a oferi acces la informații, la proceduri și la servicii de asistență și de soluționare a problemelor și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1024/2012 ([12]),

— având în vedere Directiva (UE) 2019/2161 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 noiembrie 2019 de modificare a Directivei 93/13/CEE a Consiliului și a Directivelor 98/6/CE, 2005/29/CE și 2011/83/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului în ceea ce privește o mai bună asigurare a respectării normelor Uniunii în materie de protecție a consumatorilor și modernizarea acestor norme ([13]),

— având în vedere Directiva (UE) 2019/882 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind cerințele de accesibilitate aplicabile produselor și serviciilor ([14]),

— având în vedere Directiva (UE) 2019/790 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind dreptul de autor și drepturile conexe pe piața unică digitală și de modificare a Directivelor 96/9/CE și 2001/29/CE ([15]),

— având în vedere Regulamentul (UE) 2019/1150 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind promovarea echității și a transparenței pentru întreprinderile utilizatoare de servicii de intermediere online ([16]),

---

([5]) JO L 201, 31.7.2002, p. 37.
([6]) JO L 149, 11.6.2005, p. 22.
([7]) JO L 376, 27.12.2006, p. 36.
([8]) JO L 304, 22.11.2011, p. 64.
([9]) JO L 119, 4.5.2016, p. 1.
([10]) JO C 11, 12.1.2018, p. 55.
([11]) JO L 60 I, 2.3.2018, p. 1.
([12]) JO L 295, 21.11.2018, p. 1.
([13]) JO L 328, 18.12.2019, p. 7.
([14]) JO L 151, 7.6.2019, p. 70.
([15]) JO L 130, 17.5.2019, p. 92.
([16]) JO L 186, 11.7.2019, p. 57.

Joi, 20 mai 2021

— având în vedere rezoluția sa din 12 februarie 2020 referitoare la procesele decizionale automatizate: asigurarea protecției consumatorilor și libera circulație a bunurilor și a serviciilor ([17]),

— având în vedere rezoluția sa din 20 octombrie 2020 conținând recomandări către Comisie referitoare la un Act legislativ privind serviciile digitale: îmbunătățirea funcționării pieței unice ([18]),

— având în vedere rezoluția sa din 20 octombrie 2020 privind drepturile de proprietate intelectuală pentru dezvoltarea tehnologiilor de inteligență artificială ([19]),

— având în vedere rezoluția sa din 20 octombrie 2020 conținând recomandări adresate Comisiei referitoare la un cadru al aspectelor etice ale inteligenței artificiale, roboticii și tehnologiilor conexe ([20]),

— având în vedere rezoluția sa din 20 octombrie 2020 conținând recomandări adresate Comisiei referitoare la un regim de răspundere civilă pentru inteligența artificială ([21]),

— având în vedere rezoluția sa din 20 ianuarie 2021 referitoare la întărirea pieței unice: viitorul liberei circulații a serviciilor ([22]),

— având în vedere articolul 54 din Regulamentul său de procedură,

— având în vedere avizele Comisiei pentru comerț internațional, Comisiei pentru industrie, cercetare și energie, Comisiei pentru transport și turism, Comisiei pentru cultură și educație, Comisiei pentru afaceri juridice, Comisiei pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne, Comisiei pentru ocuparea forței de muncă și afaceri sociale, Comisiei pentru agricultură și dezvoltare rurală și Comisiei pentru drepturile femeii și egalitatea de gen,

— având în vedere raportul Comisiei pentru piața internă și protecția consumatorilor (A9-0149/2021),

A. întrucât încă mai există bariere pe piața unică digitală și ele trebuie eliminate pentru a-i valorifica întregul potențial și întrucât o abordare comună a UE este esențială pentru succesul acesteia;

B. întrucât digitalizarea are potențialul de a adăuga o valoare semnificativă pieței unice în ansamblu și este importantă atât pentru consumatorii europeni, cât și pentru sectoarele tradiționale și pentru cele netradiționale, putând aduce avantaje competitive pe piața internațională;

C. întrucât piața unică digitală pune diferite probleme piețelor tradiționale, și întrucât ar trebui respectat principiul „ceea ce este ilegal offline este ilegal online”;

D. întrucât IA face deja, într-o anumită măsură, obiectul cerințelor legislative existente;

E. întrucât trebuie să construim încrederea publicului în IA, incluzând printre cerințele implicite respectarea deplină a drepturilor fundamentale, protecția consumatorilor, protecția și securitatea datelor și încurajând inovarea în Europa;

F. întrucât Cartea albă privind inteligența artificială a recunoscut că agricultura este unul dintre sectoarele în care IA poate mări eficiența, iar unul dintre obiectivele generale ale viitoarei politici agricole comune (PAC) este de a promova agricultura inteligentă; întrucât cercetarea și activitățile bazate pe IA în domeniul agriculturii și al creșterii animalelor pot face acest sector mai atractiv pentru tineri și pot îmbunătăți performanțele agricole în zone cu constrângeri naturale, dar și calitatea vieții animalelor și productivitatea; întrucât strategia „De la fermă la consumator” și strategia pentru biodiversitate și-au propus să îi ajute pe fermieri să cultive produse de calitate și să reducă pierderile de nutrienți și cantitatea de pesticide și îngrășăminte utilizate până în 2030;

G. întrucât tranziția digitală necesită creșterea investițiilor în facilitatorii cheie ai economiei digitale și coordonarea cu politicile privind tranziția verde;

([17]) Texte adoptate, P9_TA(2020)0032.
([18]) Texte adoptate, P9_TA(2020)0272.
([19]) Texte adoptate, P9_TA(2020)0277.
([20]) Texte adoptate, P9_TA(2020)0275.
([21]) Texte adoptate, P9_TA(2020)0276.
([22]) Texte adoptate, P9_TA(2021)0007.

H. întrucât IA oferă multe beneficii, dar prezintă și anumite riscuri;

I. întrucât statele membre ale UE și instituțiile UE au obligația, conform Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și Convenției europene a drepturilor omului, de a se asigura că dreptul la viața privată, la protecția datelor, la libera exprimare și la întrunire, la nediscriminare, la demnitate și alte drepturi fundamentale ale niciunei persoane nu sunt restrânse nejustificat prin utilizarea unor tehnologii noi și emergente;

J. întrucât utilizarea IA prezintă și riscuri și ridică semne de întrebare cu privire la etica, sfera și transparența colectării, utilizării și difuzării datelor personale;

Partea 1: eliminarea barierelor din calea funcționării pieței unice digitale

1. consideră că politica digitală a UE ar trebui să creeze sau să susțină fundamentele-cheie necesare pentru ca sectoarele public și privat europene să fie lideri mondiali în inovarea digitală, fiabilă și antropocentrică; consideră că piața unică digitală este una dintre aceste fundații, care are rolul de a valorifica la maximum potențialul noilor tehnologii, eliminând barierele naționale nejustificate, oferind siguranță juridică pentru consumatori și întreprinderi, aducând beneficii cetățenilor europeni și întărind concurența; consideră că o abordare europeană mai bine organizată și comună pentru integrarea și armonizarea pieței poate contribui la acest rezultat; consideră că sunt necesare acțiuni suplimentare atât la nivelul statelor membre, cât și la nivelul UE pentru a îndeplini acest obiectiv;

2. subliniază importanța unei piețe unice digitale pe deplin funcționale în beneficiul consumatorilor și al întreprinderilor și solicită ca IMM-urile să fie sprijinite în transformarea lor digitală și așteaptă din partea Comisiei să introducă o verificare a adecvării pentru IMM-uri înainte de a face propuneri legislative;

3. consideră că abordarea UE față de digitalizare trebuie să respecte pe deplin drepturile fundamentale, protecția consumatorilor, neutralitatea tehnologică, neutralitatea rețelei și normele de protecție a datelor și să fie incluzivă și nediscriminatorie;

4. consideră că digitalizarea și tehnologiile emergente precum IA pot contribui la îndeplinirea obiectivelor Strategiei industriale și Pactului verde ale UE și la depășirea unora dintre greutățile create de criza provocată de COVID-19; mai consideră că o abordare politică prin care Pactul verde, strategia industrială și digitalizarea să se consolideze între ele ar putea contribui atât la realizarea obiectivelor lor, cât și la promovarea supremației tehnologice a UE; subliniază potențialul soluțiilor digitale, precum munca la distanță și aplicațiile IA, de a sprijini participarea persoanelor cu dizabilități pe piața unică digitală; consideră că această criză provocată de COVID-19 oferă, de asemenea, oportunitatea de a accelera digitalizarea și că transformarea digitală trebuie să servească interesul public în general; consideră că transformarea digitală ar putea ajuta la satisfacerea nevoilor regiunilor urbane, rurale și izolate din UE;

5. remarcă potențialul noilor tehnologii în tranziția către o economie circulară și durabilă, prin facilitarea introducerii unor modele de afaceri circulare, prin promovarea eficienței energetice a sistemelor de prelucrare și stocare a datelor și prin contribuția la lanțuri valorice mai durabile și la optimizarea utilizării resurselor;

6. invită Comisia să promoveze și să sprijine adoptarea și dezvoltarea tehnologiei durabile în realizarea Pactului verde, inclusiv prin evaluarea impactului asupra mediului al schimbului de date și al infrastructurilor necesare pentru a asigura o implementare durabilă a tehnologiilor digitale;

7. subliniază că posibilitatea de a face schimb de seturi de date esențiale și bine definite și accesul la acestea vor fi esențiale pentru a valorifica pe deplin potențialul Pactului verde; invită Comisia să evalueze care seturi de date sunt esențiale în acest scop;

8. consideră că practicile care subminează drepturile consumatorilor, protecția datelor și drepturile lucrătorilor ar trebui eliminate;

9. subliniază că față de legislație Comisia ar trebui să adopte o abordare echilibrată, care să reziste la testul viitorului și să se bazeze pe date științifice și pe principiul subsidiarității, pentru a crea o piață unică digitală care să asigure furnizarea de servicii publice și să fie competitivă, accesibilă, neutră tehnologic, propice inovării, axată pe oameni și de încredere și care să construiască o economie și o societate a datelor sigure;

Joi, 20 mai 2021

10. subliniază că ar trebui să predomine condiții egale în impozitarea economiei digitale și a economiei tradiționale, ajungând la o definiție comună a locului unde se creează valoarea;

11. subliniază că în anumite cazuri IMM-urile și alți actori economici ar avea de câștigat dacă ar aplica modele cooperative, cum ar fi software cu sursă deschisă și software deschis, în funcție de diferitele situații sau de context, luând în considerare potențialele avantaje, securitatea cibernetică, protecția vieții private și a datelor și fără a încălca legislația aplicabilă; consideră că acest lucru poate contribui la atingerea autonomiei strategice europene în domeniul digital;

12. solicită Comisiei să își respecte principiile călăuzitoare în viitoarele sale propuneri legislative și să evite fragmentarea pieței unice digitale, să elimine orice bariere nejustificate existente și cerințe administrative inutile, să sprijine inovarea mai ales în cazul IMM-urilor și să recurgă la stimulente potrivite pentru a crea condiții de concurență echitabile și acces egal la oportunități de investiții;

13. solicită Comisiei să asigure cu rigoare și eficiență respectarea atât a cerințelor legislative actuale, cât și a oricăror cerințe legislative noi; consideră că respectarea cerințelor legislative trebuie asigurată efectiv la nivel transfrontalier și în toate sectoarele, cu o mai mare cooperare între autorități și ținând seama în mod corespunzător de expertiza și competența relevantă a fiecărei autorități; consideră că, pentru a asigura coordonarea oricăror noi cerințe de reglementare cu privire la IA sau domenii conexe, Comisia ar trebui să pună la dispoziție un cadru de orientare;

14. solicită Comisiei să își propună să realizeze un cadru de reglementare propice atât pentru inovare, cât și pentru consumatori, mărind sprijinul financiar și instituțional pentru economia digitală europeană în strânsă coordonare cu statele membre și părțile interesate prin măsuri precum: investiții în cercetare și dezvoltare, sprijin pentru inovațiile comerciale în Europa, acces mai larg la mai multe categorii de date industriale și publice de înaltă calitate, ușor de citit și interoperabile, construirea de infrastructuri digitale, dezvoltarea competențelor digitale generale în rândul populației, promovarea supremației tehnologice pentru mediul de afaceri și crearea unui cadru de reglementare proporțional și armonizat;

15. consideră că achizițiile publice inteligente, precum platforma europeană GovTech, pot juca un rol în sprijinirea evoluției digitale în întreaga UE;

16. consideră că sunt necesare investiții substanțiale și parteneriate public-privat în domeniul IA și al altor tehnologii cheie noi; salută utilizarea programelor de finanțare ale UE pentru a sprijini digitalizarea societății și a industriei noastre, în măsura în care acestea se bazează pe principiile eficienței, transparenței și incluziunii; solicită punerea în aplicare coordonată a diferitelor fonduri pentru a maximiza sinergiile dintre programe; sugerează stabilirea unei ordini de prioritate strategice a fondurilor pentru construirea infrastructurii digitale necesare; cere ca Instrumentul european de redresare Next Generation EU, precum și finanțarea publică și privată, să facă mai multe investiții, astfel încât să reflecte ambiția UE de a deveni un lider tehnologic la nivel global, de a-și dezvolta sectorul de cercetare și știință și de a culege avantajele digitalizării pentru toți membrii societății;

17. consideră că IA reprezintă o provocare deosebită pentru IMM-uri și că cerințele normative complexe inutile pot avea un impact disproporționat asupra competitivității lor; tranziția către soluțiile IA ar trebui să ajute aceste întreprinderi și noua legislație privind utilizarea IA nu ar trebui să creeze sarcini birocratice nejustificate care să le pericliteze competitivitatea pe piață;

18. sugerează Comisiei să asigure mai bine coordonarea investițiilor în Planul de redresare Next Generation EU; roagă Comisia să propună acțiuni concrete în acest plan pentru a sprijini tehnologiile și infrastructura cu impact mare în UE, precum inteligența artificială, calculul de înaltă performanță, informatica cuantică, infrastructura de tip cloud, platformele, orașele inteligente, infrastructura 5G și de fibră optică;

19. reamintește că IMM-urile sunt coloana vertebrală a economiei Europei și au nevoie de sprijin special din programele de finanțare ale UE pentru a face tranziția digitală; invită Comisia și statele membre să își consolideze sprijinul pentru întreprinderile nou-înființate, microîntreprinderi și întreprinderile mici și mijlocii (MIMM), prin Programul privind piața unică, centrele de inovare digitală și Mecanismul de redresare și reziliență, în dezvoltarea și aplicarea tehnologiilor digitale, cu scopul de a stimula și mai mult transformarea digitală și de a le permite astfel să își dezvolte pe deplin potențialul digital și competitivitatea pentru creștere economică și creare de locuri de muncă în Europa;

20. constată că există o lipsă semnificativă de capital inițial și de risc european, precum și de finanțare din capital privat, în comparație cu alte piețe; consideră că acest lucru conduce adesea la extinderea întreprinderilor europene nou-înființate pe piețele țărilor terțe, și nu în UE; consideră că acest lucru împiedică economia europeană în general să obțină la fel de multe beneficii colaterale din asocieri cu originea în Europa; atrage atenția că la momentul actual entitățile publice au un rol disproporționat de mare în finanțarea inovării și cercetării și că există diferențe considerabile între statele membre în privința ecosistemelor de startup-uri și a fondurilor disponibile; sugerează Comisiei și statelor membre să propună o abordare europeană cuprinzătoare față de înmulțirea surselor de capital pentru investiții tehnologice în UE, inclusiv inițiative care să sprijine investițiile providențiale din partea liderilor europeni privați din sector și să asigure disponibilitatea capitalului inițial și de risc pentru întreprinderile și startup-urile europene;

21. subliniază că programul Europa digitală, ca și programele Orizont Europa și Conectarea Europei, sunt necesare pentru a stimula transformarea digitală a Europei și ar trebui să beneficieze de o finanțare adecvată; îndeamnă Comisia să se asigure că aceste programe sunt implementate cât mai curând posibil; reamintește că statele membre trebuie să își respecte angajamentul asumat în Strategia Europa 2020 de a investi 3 % din PIB în cercetare și dezvoltare;

22. îndeamnă Comisia să facă eforturi pentru a pune UE într-o postură de lider în procesul de adoptare și standardizare a noilor tehnologii, având grijă ca IA să fie antropocentrică și în concordanță cu valorile, drepturile fundamentale și normele europene; subliniază necesitatea de a colabora cu organizațiile de standardizare, cu reprezentanți ai sectorului și, de asemenea, cu parteneri internaționali la întocmirea standardelor globale, dată fiind natura globală a supremației și dezvoltării tehnologice; consideră că utilizarea acordurilor de grup de lucru ale CEN în domenii specifice, cum ar fi IA și noile tehnologii emergente, este o modalitate de a crește eficiența creării unor standarde armonizate;

23. sprijină obiectivul Comisiei de a mări cantitatea disponibilă și a intensifica schimbul de date fără caracter personal, pentru a fortifica economia Europei; consideră că la îndeplinirea acestui obiectiv ar trebui luate în calcul riscurile, de pildă dezanonimizarea, asociate cu lărgirea accesului la date fără caracter personal;

24. consideră că trebuie stimulat accesul la mai multe date pentru IMM-uri și pledează în favoarea unor stimulente menite să ofere IMM-urilor acces la date fără caracter personal produse de alte părți interesate din sectorul privat într-un proces voluntar și reciproc avantajos, respectând toate garanțiile necesare în acord cu Regulamentul (UE) 2016/679, precum și cadrul juridic referitor la drepturile de proprietate intelectuală;

25. constată că atunci când prestează servicii publice sau derulează contracte de achiziții publice, întreprinderile publice generează, colectează și prelucrează o cantitate însemnată de date fără caracter personal, care reprezintă o valoare considerabilă în caz de reutilizare comercială și aduce beneficii societății; încurajează Comisia și statele membre să lărgească accesul la aceste date pentru reutilizare în interesul general, cu scopul de a promova obiectivele Directivei privind datele deschise;

26. reamintește că avem nevoie de o economie a datelor care să funcționeze la nivelul întregii UE, deoarece este un facilitator cheie al digitalizării; consideră că un nivel ridicat de protecție a datelor pentru IA fiabilă ar putea contribui la creșterea încrederii consumatorilor; consideră că este important ca UE să garanteze un grad ridicat de control al clienților și, eventual, al consumatorilor asupra propriilor date și să impună cele mai înalte standarde de protecție a datelor personale, cu reguli clare și echilibrate pentru, printre altele, drepturile de proprietate intelectuală (DPI), dar crede că este esențial să rămânem deschiși față de țările terțe și că este important ca datele fără caracter personal să poată circula liber la nivel transfrontalier;

27. ia act de Actul legislativ privind serviciile digitale și Actul legislativ privind piețele digitale și crede că ele ar trebui să contribuie la susținerea inovării, la garantarea unui nivel ridicat de protecție a consumatorilor și la îmbunătățirea drepturilor, a încrederii și a siguranței online a utilizatorilor; subliniază necesitatea de a garanta că piața europeană rămâne activă și foarte competitivă;

28. relevă că protecția consumatorilor ar trebui să joace un rol important în actul legislativ privind serviciile digitale și este convins că transparența și procesul de diligență pentru piețele online ar mări siguranța produselor și, implicit, încrederea consumatorilor în piețele online;

Joi, 20 mai 2021

29. evidențiază, prin urmare, că sunt necesare responsabilități clare pentru piețele online, bazate pe principiul proporționalității; subliniază că ar trebui clarificată responsabilitatea platformelor care găzduiesc conținuturi pentru bunurile vândute sau cărora li se face publicitate pe ele pentru a umple golul juridic din cauza căruia cumpărătorii nu au reușit să obțină despăgubirile la care au dreptul conform legii sau contractului de furnizare de bunuri, de exemplu pentru că nu s-a putut identifica vânzătorul principal (principiul comercial „cunoașteți-vă clientul”);

30. felicită Comisia pentru Noua agendă privind consumatorii și o încurajează să actualizeze după necesități legislația privind protecția consumatorilor, pentru a ține mai bine seama de impactul noilor tehnologii și de potențialele prejudicii aduse consumatorilor, în special pentru grupurile cele mai vulnerabile și în contextul pandemiei de COVID-19; consideră că consumatorii europeni ar trebui să aibă posibilitatea unui rol activ în tranziția digitală și că încrederea consumatorilor și adoptarea tehnologiilor digitale depind de protejarea drepturilor lor în toate situațiile;

31. reamintește că geoblocarea nejustificată a serviciilor online constituie o barieră importantă pentru piața unică și o discriminare nejustificată între consumatorii europeni; ia act de prima revizuire pe termen scurt de către Comisie a Regulamentului privind geoblocarea și îndeamnă Comisia să își continue evaluarea și să se angajeze într-un dialog cu părțile interesate, ținând seama de cererea tot mai mare de acces peste granițe la servicii audiovizuale, cu scopul de a stimula circulația conținutului de calitate în întreaga UE;

32. reiterează drepturile fundamentale garantate de UE la viață privată și la protecția datelor cu caracter personal, precum și principiul consimțământului explicit și în cunoștință de cauză, consacrat în regulamentul RGPD; subliniază că consimțământul ar trebui obținut în baza unor informații ușor de înțeles și ușor accesibile cu privire la modul în care vor fi utilizate și prelucrate datele cu caracter personal și că acest lucru ar trebui respectat și când se utilizează algoritmi;

33. ia act cu satisfacție de noua Strategie de securitate cibernetică a UE pentru deceniul digital, indispensabilă pentru a asigura încrederea cetățenilor și a beneficia pe deplin de inovare, conectivitate și automatizare în transformarea digitală, garantând totodată drepturile fundamentale, și solicită punerea în aplicare efectivă și rapidă a măsurilor descrise;

34. invită statele membre să pună în aplicare fără întârziere Actul european privind accesibilitatea, pentru a elimina în mod efectiv barierele pentru cetățenii cu dizabilități și a asigura disponibilitatea serviciilor digitale accesibile, precum și adecvarea condițiilor în care acestea sunt furnizate, având drept obiectiv realizarea unei piețe unice digitale pe deplin incluzive și accesibile, care să asigure egalitatea de tratament și incluziunea persoanelor cu dizabilități; încurajează statele membre să extindă aplicarea Directivei privind accesibilitatea site-urilor web și a aplicațiilor mobile ale organismelor din sectorul public în domeniile deschise utilizării publice, în special în sectorul sănătății, al transporturilor, al serviciilor poștale sau al telecomunicațiilor ([23]);

Partea a 2-a: îmbunătățirea utilizării IA pentru consumatorii europeni

35. este ferm convins că IA, dezvoltată conform legislației aplicabile, are potențialul de a îmbunătăți anumite domenii pentru cetățenii europeni și că poate oferi beneficii și valoare semnificative pentru economie, siguranță, securitate, educație, asistență medicală, transport și mediu; consideră că trebuie asigurate siguranța, securitatea, incluziunea, nediscriminarea, accesibilitatea și echitatea, în special pentru grupurile de consumatori considerate a fi în situații vulnerabile, pentru toate produsele și serviciile bazate pe IA, astfel încât nimeni să nu fie lăsat în urmă, iar beneficiile lor să fie disponibile în întreaga societate;

36. recunoaște că, pentru a beneficia de IA, Comisia, statele membre, sectorul privat, societatea civilă și comunitatea științifică trebuie să colaboreze eficient pentru a crea un ecosistem pentru o IA sigură și centrată pe factorul uman, care să aducă beneficii întregii societăți;

37. remarcă faptul că, deși are multe de oferit, IA poate prezenta și anumite riscuri importante din cauza unor probleme precum prejudecățile și opacitatea; consideră că aceste riscuri se pot manifesta în funcție de contextul specific și de cazurile de utilizare ale IA; solicită ca procesele de trasabilitate a sistemelor bazate pe IA să fie transparente și să poată fi revizuite în cazul în care prejudicii importante au fost demonstrate;

([23]) Directiva (UE) 2016/2102 a Parlamentului European și a Consiliului din 26 octombrie 2016 privind accesibilitatea site-urilor web și a aplicațiilor mobile ale organismelor din sectorul public (JO L 327, 2.12.2016, p. 1), considerentul 34.

38. consideră că, pe lângă unele bariere în calea dezvoltării, a adoptării și a reglementării efective a tehnologiilor digitale în UE, lipsa încrederii consumatorilor poate împiedica adoptarea pe scară largă a IA; atrage atenția asupra faptului că cetățenii nu înțeleg procesele prin care sistemele avansate de algoritmi și inteligență artificială iau decizii;

39. observă că consumatorii au nevoie de un cadru juridic clar și previzibil în cazul unor defecțiuni ale produselor;

40. invită Comisia și statele membre să îmbunătățească constant instituțiile publice care vor fi responsabile de punerea în aplicare a viitoarei legislații în materie de IA;

41. felicită Comisia pentru Cartea albă privind IA și îi solicită să elaboreze un cadru de reglementare comun al UE pentru IA, centrat pe factorul uman, bazat pe riscuri, clar și adaptat viitorului; consideră că acesta este necesar pentru a supraveghea sistemele decizionale automatizate și că ar trebui să completeze legislația existentă relevantă pentru IA și să asigure că este adaptat gradului de risc;

42. subliniază că trebuie să se asigure faptul că există un grad adecvat de control uman asupra deciziilor luate prin algoritmi și că există mecanisme de remediere adecvate și eficiente;

43. subliniază că este importantă capacitarea consumatorilor prin instruire și dobândirea de aptitudini de bază privind IA, care să le permită să beneficieze mai mult de aceste tehnologii și, în același timp, să se protejeze de orice amenințări;

44. remarcă faptul că, într-o mai mică sau mai mare măsură, IA face deja obiectul legislației europene în vigoare, și creează probleme juridice noi, încă nesoluționate, care afectează consumatorii, și solicită așadar Comisiei să emită orientări clare cu privire la funcționarea și sinergia dintre legislația aplicabilă și măsurile noi propuse pentru a elimina lacunele juridice actuale și pentru a realiza un cadru legal proporțional și coerent; consideră că este important ca statele membre să coopereze în vederea consolidării pieței unice digitale;

45. invită Comisia și statele membre să asigure strânsa cooperare la aplicarea cadrului de reglementare, pentru a preveni fragmentarea pieței unice;

46. consideră că IA este o tehnologie care evoluează rapid, necesitând o legislație eficientă, nu numai orientări, bazată pe principii și proporționalitate; consideră că, în acest scop, IA trebuie să fie definită în linii mari, astfel încât reglementările din diferite sectoare să rămână flexibile și adaptabile pentru a ține seama de evoluțiile viitoare și pentru a aborda în mod adecvat diferitele niveluri de risc ale utilizărilor IA care urmează să fie definite în detaliu prin cadrele sectoriale; consideră că viitorul regulament trebuie să reflecte în mod adecvat gradul în care riscurile percepute ale IA se manifestă în practică în diferitele moduri în care IA este utilizată și integrată;

47. subliniază că utilizarea algoritmilor de autoînvățare permite întreprinderilor să obțină o imagine detaliată a situației personale și a comportamentului consumatorilor; invită așadar Comisia să reglementeze cât mai bine utilizarea tehnologiilor IA pentru a evita astfel utilizarea lor neloială sau abuzivă;

48. consideră că obiectivul unui cadru de reglementare pentru IA ar trebui să fie crearea unei piețe interne pentru produse, aplicații și servicii fiabile și sigure bazate pe IA și că acest lucru ar trebui să se întemeieze pe articolul 114 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene;

49. subliniază dreptul consumatorilor de a fi informați în mod adecvat, la timp și în mod ușor de înțeles cu privire la existența și la posibilele rezultate ale sistemelor de IA, precum și cu privire la modul în care deciziile sistemului pot fi verificate, contestate eficient și corectate;

50. solicită informarea obligatorie pentru ca consumatorii să înțeleagă că interacționează cu sisteme de IA;

51. consideră că posibilitatea de a explica deciziile adoptate și transparența sunt esențiale pentru câștigarea și menținerea încrederii utilizatorilor în sistemele de IA; consideră că acest lucru înseamnă că procesele trebuie să fie transparente, capabilitățile și scopul sistemelor de IA trebuie să fie comunicate în mod deschis, iar deciziile să poată fi explicate persoanelor afectate în mod direct;

52. consideră că un astfel de cadru de reglementare trebuie să sprijine dezvoltarea unor sisteme de IA de încredere și ar trebui să asigure standarde înalte de protecție a consumatorilor pentru a consolida încrederea acestora în produsele bazate pe IA; consideră că se impune stabilirea mai treptată a riscurilor și de cerințe legale corespunzătoare, precum și garanții împotriva prejudiciilor aduse consumatorilor; consideră și că prin cadrul de reglementare ar trebui să se asigure transparența, răspunderea și să se comunice în mod clar consumatorilor și autorităților de reglementare cerințele aplicabile și să se stimuleze în mod proactiv dezvoltatorii și operatorii de IA pentru a dezvolta o tehnologie de IA de încredere;

Joi, 20 mai 2021

53. invită Comisia să promoveze schimbul de informații privind sistemele algoritmice între autoritățile statelor membre și să sprijine dezvoltarea unei înțelegeri comune a sistemelor algoritmice pe piața unică prin furnizarea de orientări, avize și expertiză;

54. consideră că un astfel de cadru ar trebui să se bazeze pe o abordare etică, care respectă drepturile fundamentale și este centrată pe factorul uman pe tot parcursul proiectării, dezvoltării și ciclului de viață al produselor de IA, bazată pe integritatea drepturilor fundamentale și a principiilor transparenței, explicabilității (atunci când este relevant), responsabilității și a drepturilor și a obligațiilor prevăzute în RGPD – inclusiv reducerea la minimum a datelor, limitarea scopului și protecția datelor încă din faza de proiectare și în mod implicit;

55. consideră că domeniul de aplicare al noilor cerințe de reglementare ar trebui să fie dimensionat astfel încât aplicațiile IA în contextul lor specific, care sunt considerate a prezenta cel mai mare risc, să facă obiectul celor mai stringente cerințe de reglementare și control, inclusiv posibilitatea de a interzice practicile dăunătoare sau discriminatorii; solicită Comisiei să elaboreze o metodologie obiectivă pentru calcularea riscului de prejudiciu, în plus față de ceea ce prevede deja legislația actuală privind protecția consumatorului; consideră că o astfel de metodologie ar trebui să evite o abordare binară restrictivă care ar putea fi rapid depășită și să se concentreze, în schimb, pe contextul, aplicarea și utilizarea specifică a IA;

56. subliniază faptul că standardizarea IA la nivelul UE ar trebui să încurajeze inovarea și interoperabilitatea și să garanteze un ridicat nivel de protecție a consumatorilor; admite că, deși există deja un număr semnificativ de standarde, trebuie promovate și dezvoltate mai mult standarde comune pentru IA, cum ar fi cele aplicabile părților componente și aplicațiilor în ansamblu;

57. consideră că, după instituirea unor norme juridice clare și a unor mecanisme executorii, ar putea fi analizat rolul unei etichete voluntare de încredere pentru IA, fiind important totodată să se țină seama de faptul că asimetria informațiilor inerentă sistemelor algoritmice de învățare face ca rolul sistemelor de etichetare să fie foarte complex; consideră că o astfel de etichetă ar putea îmbunătăți transparența tehnologiei bazate pe IA; subliniază că orice astfel de sistem de etichetare trebuie să poată fi înțeles de către consumatori și să se demonstreze că poate oferi beneficii măsurabile pentru familiarizarea consumatorilor cu aplicațiile de IA conforme, permițându-le o alegere informată, și că, în caz contrar, nu va fi suficient utilizată în lumea reală;

58. este ferm convins că noile cerințe de reglementare și viitoarele evaluări trebuie să fie ușor de înțeles și de aplicat și să fie încorporate în reglementările sectoriale respective, acolo unde este posibil, și să reducă pe cât posibil sarcinile administrative;

59. solicită Comisiei și statelor membre să utilizeze instrumente de reglementare inovatoare, cum ar fi spațiile de testare în materie de reglementare, cu respectarea principiului prudenței, pentru ca întreprinderile noi și mici să aibă o idee clară despre posibilitățile de a se extinde; consideră că aceste instrumente ar trebui să contribuie la încurajarea inovării dacă sunt folosite într-un mediu controlat; subliniază că crearea unui mediu coerent pentru testarea inovatoare și validarea produselor bazate pe tehnologii precum IA va ajuta întreprinderile europene să depășească fragmentarea pieței unice și să profite de potențialul de creștere economică la nivelul întregii UE;

60. subliniază că cea mai eficientă modalitate de a reduce lipsa de imparțialitate este calitatea seturilor de date utilizate pentru a instrui sistemele de IA;

61. consideră că utilizarea IA într-un context cu risc ridicat ar trebui să fie limitată la scopuri specifice, cu respectarea deplină a legislației aplicabile și sub rezerva obligațiilor de transparență; subliniază că numai un cadru legislativ clar și sigur din punct de vedere juridic va fi decisiv pentru a garanta siguranța și securitatea, protecția datelor și a consumatorilor și încrederea și sprijinul public pentru necesitatea și proporționalitatea introducerii unor astfel de tehnologii; solicită Comisiei să analizeze cu atenție dacă există anumite cazuri de utilizare, situații sau practici pentru care ar trebui adoptate standarde tehnice specifice, inclusiv algoritmi de bază; consideră necesar ca standardele tehnice de acest tip care vor fi adoptate să fie revizuite de autoritățile competente și reevaluate în mod regulat, având în vedere ritmul rapid al dezvoltării tehnologice;

62. consideră că înființarea, în cadrul organizațiilor și întreprinderilor, a unor consilii de evaluare pentru produsele și serviciile IA care să evalueze beneficiile potențiale și potențialele prejudicii, în special impactul social potențial care rezultă din proiectele bazate pe IA cu grad ridicat de risc și cu impact mare poate fi un instrument util pentru a ajuta organizațiile să ia decizii responsabile cu privire la produsele și serviciile IA, în special atunci când acestea includ părți interesate relevante;

63. subliniază importanța educației și cercetării în domeniul IA; subliniază că UE trebuie să își consolideze capacitățile digitale, încurajând mai multe persoane să urmeze cariere în sectoarele legate de TIC, prin formarea unui număr mai mare de profesioniști în domeniul datelor în domeniul IA, precum și de profesioniști în domenii noi conectate, cum ar fi investițiile în IA și siguranța IA; solicită să se realizeze investiții substanțiale în Rețeaua europeană a centrelor de excelență în domeniul inteligenței artificiale și crearea unor rețele paneuropene universitare și de cercetare axate pe IA; consideră că această rețea ar trebui să contribuie la consolidarea schimbului de cunoștințe privind IA, să sprijine talentele în domenii legate de IA în UE și să atragă talente noi, să încurajeze cooperarea dintre întreprinderile inovatoare, învățământul superior, instituțiile de cercetare și dezvoltatorii de IA, precum și să ofere formare și dezvoltare specializată pentru autoritățile de reglementare, cu scopul de a asigura utilizarea corespunzătoare a acestor tehnologii și de a proteja cetățenii europeni de riscurile și de daunele potențiale la adresa drepturilor lor fundamentale; subliniază, în plus, importanța măsurilor și a canalelor de informare destinate IMM-urilor și startup-urilor pentru o digitalizare efectivă și avansarea către „industria 5.0”; recunoaște că partajarea și reutilizarea componentelor aplicațiilor IA promovează utilizarea și adoptarea soluțiilor bazate pe IA; subliniază importanța cercetării științifice fundamentale privind bazele IA; subliniază că trebuie să se permită realizarea de cercetări ample privind toate aplicațiile și tehnologiile IA;

64. solicită să se realizeze evaluări de impact cu privire la consecințele decalajului digital asupra oamenilor și acțiuni concrete de reducere a acestuia; solicită atenuarea impactului negativ prin educație, recalificare și perfecționare; subliniază că trebuie luată în considerare dimensiunea de gen, având în vedere reprezentarea insuficientă a femeilor în domeniile STIM și în companiile digitale; consideră că ar trebui să se acorde o atenție deosebită programelor de alfabetizare în domeniul IA;

65. solicită Comisiei să actualizeze cadrul de siguranță a produselor și de răspundere legală existent pentru a face față noilor provocări pe care le prezintă tehnologiile digitale emergente, cum ar fi inteligența artificială; îndeamnă Comisia să actualizeze, printre altele, Directiva privind siguranța generală a produselor și Directiva privind răspunderea pentru produsele cu defect, în special luând în considerare posibilitatea ca „sarcină a probei” să fie inversată în caz de prejudicii cauzate de tehnologiile digitale emergente, în cazuri clar definite și după o evaluare adecvată, și adaptând termenii „produs”, „prejudiciu” și „defect” astfel încât ei să reflecte complexitatea tehnologiilor emergente, inclusiv a produselor cu IA, internetul obiectelor și robotică încorporată, software și software de sine stătător sau actualizări care implică o modificare substanțială a produsului, care conduce de facto la un produs nou;

66. subliniază că ar trebui dezvoltată o conectivitate adecvată pentru implementarea IA și a oricărei noi tehnologii, inclusiv în regiunile care se confruntă cu dificultăți demografice sau economice; solicită să se ia în considerare accesul neuniform la tehnologie în zonele rurale, în special atunci când fondurile Uniunii sunt utilizate pentru implementarea rețelelor 5G, pentru a reduce zonele neacoperite și pentru infrastructurile de conectivitate, în general; solicită ca UE să elaboreze o strategie de comunicare care să ofere cetățenilor UE informații fiabile și să organizeze campanii de informare cu privire la tehnologia 5G;

67. invită Comisia să evalueze dezvoltarea și utilizarea tehnologiilor registrelor distribuite, inclusiv a tehnologiilor blockchain, în special a contractelor inteligente pe piața unică digitală, să ofere orientări și să ia în considerare elaborarea unui cadru juridic adecvat pentru a asigura certitudinea juridică pentru întreprinderi și consumatori, îndeosebi în ceea ce privește legalitatea, asigurarea respectării contractelor inteligente în situațiile transfrontaliere și, după caz, cerințele notariale;

68. solicită ca negocierile multilaterale din cadrul Organizației Mondiale a Comerțului (OMC) privind comerțul electronic să se încheie cu un rezultat echilibrat; invită Comisia să evalueze cu atenție impactul clauzei privind codul sursă, care este în prezent dezbătută la negocierile din cadrul OMC pe tema comerțului electronic, asupra viitoarei legislații a UE privind IA, precum și impactul acesteia asupra drepturilor consumatorului, și să implice Parlamentul European în această evaluare; regretă că, în absența unor norme la nivel mondial, companiile din UE se pot confrunta cu bariere netarifare în comerțul digital, cum ar fi geoblocarea nejustificată, localizarea datelor și cerințe obligatorii privind transferul de tehnologie; constată că aceste bariere ridică probleme în special întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri); subliniază că normele la nivel mondial privind comerțul digital ar putea crește protecția consumatorilor; sprijină permanentizarea moratoriului OMC privind transmisiile electronice și subliniază că este important să se clarifice definiția transmisiilor electronice; solicită să se pună în aplicare integral și să se adopte pe scară mai largă Acordul privind tehnologia informației al OMC, extinderea acestuia și Documentul de referință privind serviciile de telecomunicații al OMC;

Joi, 20 mai 2021

69. recunoaște ambiția de a transforma UE în lider mondial în domeniul dezvoltării și aplicării IA; solicită UE să colaboreze mai strâns cu partenerii, de exemplu cu cei din Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) și din OMC, pentru a stabili standarde globale pentru IA, în interesul reducerii barierelor comerciale și al promovării unei IA fiabile, în concordanță cu valorile UE; sprijină cooperarea în materie de reglementare internațională și alte forme de cooperare între țările OCDE în domeniul economiei digitale, inclusiv Parteneriatul mondial privind inteligența artificială; încurajează UE să își intensifice colaborarea cu ONU și cu organizațiile internaționale de standardizare pe această temă; ia act de încheierea acordului privind Parteneriatul economic global regional asiatic (RCEP), bazat pe norme, care a deschis calea către cel mai amplu proiect de integrare economică din lume; consideră că UE ar trebui să promoveze norme digitale care să respecte principiile democratice, drepturile omului și dezvoltarea durabilă; sprijină, în acest sens, propunerea de înființare a Consiliului pentru comerț și tehnologie UE-SUA;

70. sprijină, în acest sens, lucrările la un acord transatlantic privind IA menit să creeze un consens mai puternic și mai larg cu privire la principiile inteligenței artificiale etice și ale guvernanței datelor și, în cadrul acestor principii, să stimuleze inovarea și schimbul de date în vederea dezvoltării IA, precum și să faciliteze comerțul și elaborarea unor norme compatibile și a unor standarde comune în comerțul digital, garantând că UE joacă un rol central în stabilirea acestor standarde; subliniază că acest acord transatlantic privind IA ar trebui să conțină și un capitol referitor la securitatea datelor și la protecția datelor utilizatorilor și consumatorilor, pentru a asigura protecția normelor UE; invită Comisia să colaboreze în continuare cu SUA, Japonia și alți parteneri care împărtășesc aceeași viziune pentru a reforma normele OMC privind subvențiile, transferurile forțate de tehnologie și companiile de stat, printre altele; subliniază cât sunt de importante acordurile de liber schimb ale UE în promovarea intereselor și valorilor companiilor, consumatorilor și lucrătorilor din UE în economia digitală globală și consideră că acestea sunt complementare unei piețe unice digitale competitive; ia act de caracterul fundamental al cooperării cu Regatul Unit, care are un rol important în economia digitală mondială;

71. îndeamnă statele membre să includă în planurile lor de redresare proiecte pentru digitalizarea transporturilor; evidențiază că trebuie să se asigure o finanțare stabilă și adecvată a procesului de construire a infrastructurilor de transport și de TIC pentru sistemele de transport inteligente, inclusiv instalarea sigură a rețelelor 5G și dezvoltarea rețelelor 6G și a viitoarelor rețele wireless, astfel încât să poată fi exploatat întreg potențialul transportului digitalizat, asigurând totodată standarde ridicate de siguranță a transporturilor; subliniază, în acest sens, că este necesar atât să se dezvolte noi infrastructuri, cât și să se modernizeze infrastructura existentă; invită statele membre să asigure infrastructuri de transport sigure, rezistente și de înaltă calitate, care să înlesnească implementarea serviciilor de mobilitate conectată și automatizată; subliniază că trebuie accelerată modernizarea infrastructurii de transport și a infrastructurii digitale relevante în rețeaua transeuropeană de transport (TEN–T); invită deci Comisia ca, atunci când va revizui Regulamentul TEN–T și Regulamentul privind coridoarele de transport feroviar de marfă, să propună mecanisme care să asigure această modernizare;

72. accentuează potențialul enorm al IA în sectorul transporturilor și capacitatea sa de a crește nivelul de automatizare a transportului rutier, feroviar, pe apă și aerian; subliniază că IA are rolul de a stimula multimodalitatea și transferul modal, precum și dezvoltarea orașelor inteligente, îmbunătățind astfel călătoriile tuturor cetățenilor, întrucât face ca transportul, logistica și fluxurile de trafic să fie mai eficiente, mai sigure și mai ecologice, durata călătoriilor să scadă, iar traficul aglomerat, emisiile dăunătoare și costurile să fie reduse; accentuează potențialul enorm al sistemelor care utilizează IA în sectorul transporturilor în ceea ce privește siguranța rutieră și realizarea obiectivelor stabilite în inițiativa „Viziunea zero”; reliefează că IA va contribui la dezvoltarea în mai mare măsură a multimodalității continue, potrivit conceptului de „mobilitate ca serviciu” (MaaS); invită Comisia să analizeze cum se poate facilita dezvoltarea echilibrată a MaaS, în special în zonele urbane;

73. salută realizările întreprinderii comune SESAR (Proiectul de cercetare privind managementul traficului aerian în contextul Cerului unic european) și solicită să se intensifice activitățile de cercetare și investițiile, pentru a maximiza potențialul legat de consumatori al IA în sectorul aviației, prin îmbunătățiri ale proceselor de marketing, vânzări, distribuție și stabilire a prețurilor ale companiilor aeriene, precum și prin îmbunătățirea serviciilor de handling la sol (verificări de siguranță etc.); observă că IA poate dezvolta navigația automatizată în transportul maritim pe distanțe lungi și scurte și pe căile navigabile interioare și poate îmbunătăți supravegherea maritimă în contextul creșterii traficului naval; solicită implementarea pe scară largă a IA și a unui nivel mai ridicat de digitalizare în toate porturile europene, pentru a crește eficiența și competitivitatea; subliniază rolul esențial pe care îl vor juca digitalizarea, IA și robotica în sectorul turismului, contribuind astfel la sustenabilitatea industriei pe termen lung; observă că este nevoie de o finanțare adecvată și de stimulente pentru unitățile turistice, în special pentru microîntreprinderi și întreprinderile mici și mijlocii, care să le permită să profite de beneficiile digitalizării și să își modernizeze oferta pentru consumatori; constată că acest lucru va contribui la promovarea poziției UE de lider digital în domeniul turismului durabil prin C&D, asocieri în participație și parteneriate public-privat;

74. reamintește că IA poate genera lipsă de imparțialitate și, prin urmare, diferite forme de discriminare pe motive de sex, rasă, culoare, origine etnică sau socială, trăsături genetice, limbă, religie sau convingeri, opinii politice sau de altă natură, apartenența la o minoritate națională, proprietate, naștere, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală; reamintește, în acest sens, că drepturile tuturor trebuie protejate pe deplin și că inițiativele în domeniul IA nu ar trebui să fie în niciun fel discriminatorii; subliniază că această lipsă de imparțialitate și discriminare pot apărea din seturile de date care sunt deja părtinitoare, reflectând discriminarea existentă actualmente în societate; subliniază că IA trebuie să evite lipsa de imparțialitate care conduce la discriminare interzisă și nu trebuie să reproducă procesele de discriminare; subliniază necesitatea de a lua în considerare aceste riscuri la conceperea tehnologiilor IA, precum și importanța colaborării cu furnizorii de tehnologie IA pentru eliminarea lacunelor persistente care facilitează discriminarea; recomandă ca echipele care concep și dezvoltă IA să reflecte diversitatea societății;

75. subliniază că este important ca algoritmii să fie transparenți pentru a proteja pe deplin drepturile fundamentale; subliniază, având în vedere consecințele etice și juridice importante, că legiuitorii trebuie să ia în considerare chestiunea complexă a răspunderii, în special legată de daunele materiale și/sau daunele provocate persoanelor, și că răspunderea în toate aplicațiile IA să revină întotdeauna unei persoane fizice sau juridice;

76. subliniază că este nevoie ca IA să fie pusă pe scară largă la dispoziția sectoarelor și industriilor culturale și creative în întreaga Europă, cu scopul de a menține condiții de concurență echitabile și loială pentru toate părțile interesate și toți actorii din Europa; evidențiază potențialul tehnologiilor IA pentru sectoarele și industriile culturale și creative, de la o mai bună gestionare a publicului, comunicare și implicare, până la organizarea asistată a conținuturilor, revalorizarea arhivelor culturale, precum și verificarea asistată a faptelor și jurnalismul de date; subliniază necesitatea de a oferi oportunități de învățare și formare pentru a permite societății europene să înțeleagă utilizarea, riscurile potențiale și oportunitățile oferite de IA; își reiterează, în acest sens, opinia potrivit căreia inovarea în domeniul IA și al roboticii trebuie integrată în planurile de educație și în programele de formare; reamintește cerințele speciale ale educației și formării profesionale (EFP) cu privire la IA și solicită o abordare bazată pe colaborare la nivel european, menită să crească potențialul oferit de IA în EFP în întreaga Europă; subliniază că transpunerea Directivei serviciilor mass-media audiovizuale (DSMAV) ([24]) în dreptul național este esențială pentru realizarea unei veritabile piețe unice digitale care promovează diversitatea culturală;

77. subliniază lipsa finanțării europene cu capital de risc, lipsa accesului la finanțare și lipsa disponibilității datelor; recunoaște, de asemenea, barierele externe și interne din calea adoptării tehnologiilor IA, în special pentru sectoarele mai puțin mature și pentru IMM-uri; pledează în favoarea unei abordări cuprinzătoare la nivelul Uniunii, bazată pe promovarea antreprenoriatului prin intermediul unor reglementări favorabile investitorilor, pentru a asigura accesul la finanțare pentru startup-urile europene promițătoare, în toate etapele de dezvoltare; solicită să se depună eforturi comune pentru a preveni și a descuraja exodul întreprinderilor europene tinere și promițătoare, care adesea se confruntă cu lipsa de finanțare imediat ce intră pe piață;

78. reamintește că legislația actuală a Uniunii nu prevede cerințe obligatorii de securitate cibernetică pentru produse și servicii în general; solicită să fie incluse cerințe esențiale în faza de proiectare (securitatea de la stadiul conceperii) și, de asemenea, să se utilizeze standarde și procese de securitate cibernetică adecvate atât pe durata ciclului de viață al produselor și serviciilor, cât și de-a lungul lanțurilor lor de aprovizionare;

79. subliniază că a patra revoluție industrială va depinde, printre altele, de accesul la materii prime cum ar fi litiul și pământurile rare și că Uniunea trebuie să își reducă dependența de importul acestor materii prin limitarea consumului absolut și prin propria sa exploatare minieră responsabilă din punct de vedere ecologic și prin economia circulară; consideră că o politică mai fermă privind economia circulară aplicată dispozitivelor digitale și semiconductorilor ar putea contribui, în același timp, la suveranitatea industrială a Uniunii și la evitarea impactului negativ al activităților miniere legate de materiile prime;

80. solicită o strategie mai clară referitoare la centrele europene de inovare digitală, pentru a promova adoptarea pe scară largă a noilor tehnologii de către IMM-uri, întreprinderile cu capitalizare medie și startup-uri; subliniază că rețeaua centrelor europene de inovare digitală ar trebui să asigure o acoperire geografică extinsă în întreaga Europă, inclusiv în regiunile îndepărtate, rurale și insulare, precum și să inițieze un dialog intersectorial; invită Comisia să elaboreze o strategie

([24]) Directiva (UE) 2018/1808 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 noiembrie 2018 de modificare a Directivei 2010/13/UE privind coordonarea anumitor dispoziții stabilite prin acte cu putere de lege sau acte administrative în cadrul statelor membre cu privire la furnizarea de servicii mass-media audiovizuale (Directiva serviciilor mass-media audiovizuale) având în vedere evoluția realităților pieței (JO L 303, 28.11.2018, p. 69).

ambițioasă și cuprinzătoare pentru a sprijini crearea și dezvoltarea startup-urilor, pentru ca în zece ani să avem o nouă generație de unicorni digitali europeni; în special, strategia ar trebui să analizeze măsuri precum stimulente fiscale pentru startup-uri și IMM-uri nou-înființate și introducerea unei vize pentru startup-urile din UE;

81. salută noua strategie a Comisiei în domeniul cloud și Inițiativa europeană în domeniul cloud computingului;

82. salută impactul pozitiv pe care îl poate avea IA asupra pieței forței de muncă europene, ca, de exemplu, crearea de locuri de muncă, un mediu de lucru mai sigur și mai incluziv, combaterea discriminării la recrutare și de remunerare, promovarea unei mai bune concordanțe a competențelor cu cerințele pieței muncii și optimizarea fluxurilor de muncă, cu condiția să se atenueze riscurile și să se actualizeze cu regularitate cadrele normative, în pas cu înaintarea valului digital;

83. invită statele membre să investească în sisteme de învățământ, instruire profesională și învățare pe tot parcursul vieții de înaltă calitate, adaptate nevoilor și incluzive, dar și în politici de recalificare și perfecționare profesională a lucrătorilor din sectoare care pot fi afectate grav de IA, inclusiv din domeniul agricol și silvicol; subliniază că trebuie acordată o atenție deosebită includerii grupurilor dezavantajate în acest proces;

84. ia act de lacunele în materie de competențe de pe piața europeană a muncii; felicită Comisia pentru versiunea actualizată a Agendei europene a competențelor și noul Plan de acțiune pentru educația digitală (2021-2027), care vor ajuta lucrătorii să își perfecționeze competențele digitale, să dobândească calificările necesare pentru viața profesională a viitorului și să își adapteze calificările și cunoștințele la tranzițiile digitală și ecologică; subliniază că este necesar să se integreze aspectele etice ale IA și să se dezvolte competențe etice în toate programele de învățământ și de formare destinate dezvoltatorilor de IA și persoanelor care lucrează cu IA; reamintește că dezvoltatorii, programatorii, factorii de decizie și companiile care lucrează cu IA trebuie să-și cunoască responsabilitățile de ordin etic; subliniază că accesul la competențele și cunoștințele necesare despre IA ne poate ajuta să depășim decalajul digital din societate și că soluțiile IA ar trebui să sprijine integrarea pe piața muncii a grupurilor vulnerabile, precum persoanele cu dizabilități sau cele care locuiesc în zone periferice sau rurale;

85. evidențiază că egalitatea de gen este un principiu de bază al Uniunii Europene și ar trebui să se reflecte în toate politicile UE; solicită recunoașterea rolului fundamental al femeilor în realizarea obiectivelor strategiei digitale europene, în concordanță cu obiectivele privind egalitatea de gen; reamintește că participarea femeilor la economia digitală este esențială pentru modelarea unei societăți digitale prospere și pentru stimularea pieței interne digitale a UE; invită Comisia să asigure punerea în aplicare a declarației ministeriale de angajament privind „Femeile în sectorul digital”; consideră că IA poate contribui substanțial la depășirea discriminării bazate pe gen și la soluționarea problemelor cu care se confruntă femeile, pentru a promova egalitatea de gen, cu condiția să fie elaborat un cadru juridic și de etică adecvat, să fie eliminate prejudecățile conștiente și neconștientizate, iar principiile egalității de gen să fie respectate;

86. subliniază că agricultura este un sector în care IA va juca un rol esențial în soluționarea problemelor și provocărilor legate de producția și aprovizionarea cu alimente; subliniază că tehnologiile internetului obiectelor și mai ales ale inteligenței artificiale reprezintă o oportunitate semnificativă pentru modernizarea, automatizarea și îmbunătățirea eficienței și sustenabilității sectorului agroalimentar, precum și pentru dezvoltarea locală în zonele rurale, deoarece cresc producția și îmbunătățesc calitatea culturilor; consideră că utilizarea tehnologiilor digitale și a IA și intensificarea cercetării și dezvoltării în sectorul agroalimentar sunt necesare pentru a îmbunătăți sustenabilitatea, eficiența și precizia și pentru a stimula productivitatea; scoate în evidență potențialul pe care îl au internetul obiectelor și IA în agricultura de precizie, în special în detectarea condițiilor meteorologice, a substanțelor nutritive din sol și a nevoilor de apă, precum și în identificarea infestărilor cu dăunători și a bolilor plantelor; reliefează că monitorizarea prin instrumente automatizate și digitale poate contribui la reducerea la minimum a amprentei agriculturii asupra mediului climei; invită Comisia și statele membre să sporească resursele și investițiile dedicate sectorului agricol în aceste scopuri, precum și să furnizeze suficiente resurse și să dezvolte instrumente de cercetare privind utilizarea IA în aceste domenii, pentru a facilita o mai bună utilizare a resurselor disponibile de către agricultori, a spori eficiența și producția și a stimula crearea de centre de inovare și de startup-uri în acest domeniu;

87. consideră că aplicarea IA în Uniune și utilizarea conexă a datelor cu caracter personal ale cetățenilor UE ar trebui să respecte valorile și drepturile noastre fundamentale, așa cum sunt recunoscute de Carta drepturilor fundamentale a UE, cum ar fi demnitatea umană, viața privată, protecția datelor și securitatea; subliniază faptul că, întrucât IA cuprinde, prin

definiție, prelucrarea datelor, ea trebuie să respecte legislația UE privind protecția datelor, în special Regulamentul general privind protecția datelor (RGPD); reiterează că este important ca autoritățile publice independente de protecție a datelor să fie dotate cu resursele necesare care să le permită să monitorizeze și să asigure în mod eficace respectarea legislației privind protecția datelor;

88. subliniază că investițiile în științele, cercetarea și dezvoltarea în domeniul digital și al IA, promovarea unui acces mai bun la capitalul de risc, dezvoltarea unei securități cibernetice solide a infrastructurilor critice și a rețelelor de comunicații electronice și accesul la date imparțiale de înaltă calitate sunt pietrele de temelie pentru a asigura suveranitatea digitală a Uniunii; invită Comisia să studieze diferitele moduri în care Uniunea riscă să devină dependentă de actorii externi; constată că reglementarea neclară, excesivă sau fragmentată va împiedica emergența unor unicorni, startup-uri și IMM-uri inovatoare în sectoarele înaltei tehnologii sau le va determina să își dezvolte produsele și serviciile în afara Europei;

89. subliniază că realizarea unei societăți europene a gigabiților care să fie sigură și favorabilă incluziunii este o condiție prealabilă pentru succesul Uniunii în tranziția sa digitală; subliniază rolul conectivității, alimentată în special de tehnologia 5G și de infrastructura de fibră optică, în transformarea modurilor de lucru și de educație, a modelelor de afaceri și a unor sectoare întregi, cum ar fi industria prelucrătoare, transporturile și asistența medicală, în special în combinație cu alte tehnologii, cum ar fi virtualizarea, tehnologia de tip cloud computing, tehnica de calcul la margine, IA, segmentarea rețelelor și automatizarea, și menționează că grație conectivității se poate crește productivitatea și inovarea și se poate îmbunătăți experiența utilizatorilor;

90. invită Comisia să stimuleze întreprinderile europene să înceapă dezvoltarea și consolidarea capacităților tehnologice pentru următoarea generație de rețele mobile; invită Comisia să analizeze impactul accesului inegal la tehnologiile digitale și al disparităților în materie de conectivitate între statele membre;

91. ia act de faptul că investițiile în calculul de înaltă performanță (HPC) sunt esențiale pentru a valorifica pe deplin potențialul IA și al altor tehnologii emergente; solicită să se reducă decalajul în materie de investiții în conectivitate prin Next Generation EU, precum și prin finanțări naționale și private, pentru a compensa reducerea fondurilor dedicate investițiilor UE în tehnologiile viitorului în cadrul financiar multianual (CFM) pentru perioada 2021-2027;

92. solicită o abordare a securității cibernetice la nivelul întregii societăți; subliniază că noile moduri ale securității cibernetice ar trebui concepute pe baza rezilienței și a adaptabilității în fața presiunilor și a atacurilor; solicită o abordare holistică a securității cibernetice, în care întregul sistem să fie luat în considerare, de la conceperea și utilizabilitatea sistemului, până la educația și formarea cetățenilor; subliniază că transformarea digitală, odată cu digitalizarea rapidă a serviciilor și introducerea pe scară largă a dispozitivelor conectate, face ca societatea și economia noastră să fie mai expuse atacurilor cibernetice; subliniază că progresele înregistrate în domeniul informaticii cuantice vor perturba tehnicile de criptare existente; invită Comisia să sprijine cercetarea care ar permite Europei să facă față acestei provocări și subliniază că este nevoie de criptare de la un capăt la altul solidă și sigură; invită Comisia să exploreze utilizarea protocoalelor și aplicațiilor de securitate cibernetică bazate pe tehnologia blockchain pentru a îmbunătăți reziliența, fiabilitatea și robustețea infrastructurilor de IA; evidențiază că este necesar să se includă componente de securitate cibernetică în toate politicile sectoriale; subliniază că, pentru a asigura o protecție eficace, este necesară colaborarea dintre instituțiile UE și cele naționale, cu sprijinul ENISA, pentru a asigura securitatea, integritatea, reziliența și sustenabilitatea infrastructurilor critice și a rețelelor de comunicații electronice; salută propunerea Comisiei de revizuire a Directivei NIS și intenția sa de a extinde domeniul de aplicare al acesteia și de a reduce diferențele de aplicare de către statele membre; solicită o abordare prudentă față de potențialele dependențe de furnizorii cu grad ridicat de risc, în special pentru implementarea rețelelor 5G;

o

o o

93. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei.